

DYREKTORIUM ŚWIECKICH ZAKONU KAZNODZIEJSKIEGO PROWINCJI POLSKIEJ

Na podstawie ust. 24 lit. c Reguły Świeckich Zakonu Kaznodziejskiego oraz deklaracji 8 § III Deklaracji Generalnych br. Bruno Cadoré OP z dnia 9 marca 2019 roku ustanawia się poniższe Dyrektorium partykularne jako akt wykonawczy.

PREAMBUŁA

Na cześć Boga Wszechmogącego, Ojca i Syna, i Ducha Świętego, Najświętszej Maryi Panny i św. Dominika, my, Świeccy Zakonu Kaznodziejskiego – siostry i bracia w polskiej prowincji Dominikanów, złączeni miłością do Boga oraz Zakonu i przynależący do niego na mocy składanych przyrzeczeń, nawiązując do czcigodnych tradycji, zobowiązani – jako przedstawiciele wszystkich fraterni – do stworzenia prawa w duchu *unanimitas*, w poczuciu odpowiedzialności przed Bogiem i własnym sumieniem, ustanawiamy poniższe Dyrektorium Świeckich Zakonu Kaznodziejskiego Prowincji Polskiej jako prawo partykularne oraz akt wykonawczy do *Reguły i Deklaracji Generalnych*.

PRZEPISY WSTĘPNE

Art. 1

Świeccy Zakonu Kaznodziejskiego

1. Każdy chrześcijanin jest konsekrowany przez chrzest święty i bierzmowanie¹. Świeccy Zakonu Kaznodziejskiego poprzez złożenie profesji² pogłębiają tę konsekrację, będąc tym samym wezwani do szczególnego pójścia za Chrystusem.

¹ Por. KKK nr 1294, 1535; Jan Paweł II, *Vita consecrata*, nr 31.

² Por. *Ryt obłóczyn i profesji Świeckich Zakonu Kaznodziejskiego*, nr 33; zob. Księga Konstytucji i Zarządzeń Braci Zakonu Kaznodziejów, 149 § I: „Słowo «profesja», którym wciąż posługują się oficjalne dokumenty Zakonu w stosunku do Świeckich Zakonu Kaznodziejskiego, w przypadku członków fraterni, zarówno świeckich, jak i kapłanów, inaczej niż w rytuałach dla zakonników, oznacza powzięcie zamiaru prowadzenia życia ewangelicznego, przez które – związani z Zakonem właściwym dla nich węzłem – uczestniczą oni w jego duchu i postannictwie (por. *Kodeks Prawa Kanonicznego* (25 stycznia 1983 r.), kan. 725) «w postaci dostosowanej przez Zakon do ich świeckiego stanu»”. W oficjalnym raporcie z Międzynarodowego Kongresu Świeckich Dominikanów w Fatimie (2018) zapisano: „Zgodnie z tradycją Zakonu i duchowym znaczeniem słowa profesja, które lepiej wyraża naturę powiązania świeckich z Zakonem św. Dominika, polecamy, aby Zakon używał słowa profesja w odniesieniu do fraterni Świeckich Świętego Dominika”.

2. Powinni oni ze wszystkich sił starać się żyć w prawdziwej jedności braterskiej wyrażającej się we wszelkich okolicznościach, zgodnie z duchem błogosławieństw, tak by wszyscy mieli jedno serce i jedną duszę³.
3. Świeccy Zakonu Kaznodziejskiego to oficjalna nazwa używana w odniesieniu do wiernych świeckich włączonych do Zakonu Braci Kaznodziejów w polskiej prowincji⁴. W pismach, publikacjach i pieczętkach oraz w wypowiedziach internetowych należy stosować wyłącznie nazwę oficjalną.
4. Bracia i siostry będący członkami Świeckich Zakonu Kaznodziejskiego nazywają się dominikanami świeckimi⁵.
5. Sposób posługiwania się *post-nominalium* OP reguluje dekret prowincjała.
6. W czasie obłóczyn nowicjusz przyjmuje patrona, co jest znakiem podjęcia świadomego życia ewangelicznego zgodnie z charyzmatem św. Dominika. Imię patrona może być nadane jako imię zakonne. Wskazane jest, by był to patron spośród świętych lub błogosławionych Zakonu Kaznodziejskiego.
7. Dominikanie świeccy w czasie obłóczyn, w uzgodnieniu z radą fraterni, oblekani są w habit lub szkaplerz jako znak włączenia do Rodziny Dominikańskiej i do fraterni.
8. Na co dzień zamiast szkaplerza można używać medalika z wizerunkiem Najświętszej Marii Panny i Świętego Dominika. Wzór szkaplerza i medalika jest zatwierdzony przez prowincjała.
9. Świeccy Zakonu Kaznodziejskiego mogą używać habitu, który jest dla nich znakiem przynależności do Zakonu, unikając jednak możliwego pomylenia go z habitem zakonników Zakonu. Formę i warunki używania habitu określa dekret prowincjała.
10. Każdemu z dominikanów świeckich przysługuje przywilej pochowania w habicie dominikańskim.

³ Por. J 17, 20-23; Dz 4, 32.

⁴ Na terenie Prowincji Polskiej były używane obiegowe i historyczne nazwy: Świeckie Fraternie św. Dominika, Laikat dominikański, Zakon Świeckich Dominikanów, Trzeci Zakon św. Dominika i dawna nazwa: Zakon św. Dominika od Pokuty.

⁵ Zwyczajowo używana jest też nazwa „tercjarze dominikańscy”.

Art. 2

Specyfika Świeckich Zakonu Kaznodziejskiego

1. Wierni swej przynależności do Zakonu Prawdy (*Ordo Veritatis*), dominikanie świeccy starają się o zgłębianie doktryny katolickiej. Charakteryzuje ich umiłowanie nauki Kościoła i wyczulenie na szerzące się błędy i herezje we współczesnym świecie.
2. Podstawą apostołstwa świeckich dominikanów jest modlitwa, wspólnota i kontemplacja. Podstawowa dewiza Zakonu Kaznodziejskiego „Kontemplować i owoce kontemplacji przekazywać innym” (*Contemplari et contemplata aliis tradere*) wyznacza kontemplacyjno-czynny charakter ich życia.
3. Świeccy Zakonu Kaznodziejskiego realizują swoje powołanie, naśladując Jezusa Chrystusa na wzór św. Dominika, poprzez życie w duchu rad ewangelicznych w sposób właściwy dla osób świeckich.

ŻYCIE FRATERNI

Art. 3

Fraternia

1. Fraternia jest podstawową wspólnotą w strukturze organizacyjnej Świeckich Zakonu Kaznodziejskiego. Jest publiczną osobą prawną w rozumieniu *Kodeksu Prawa Kanonicznego*, czyli zespołem osób ustanowionych przez kompetentną władzę kościelną, skierowanym do celu odpowiadającego misji Kościoła, ale przekraczającego cel poszczególnych jednostek⁶. Jest równocześnie znakiem dominikańskiej obecności w świecie. Fraternia jest miejscem formowania w wierności powołaniu, ze szczególnym uwzględnieniem życia radami ewangelicznymi i w duchu błogosławieństw.
2. Jak najpełniejsze uczestniczenie w życiu fraterni jest jedną z podstaw rozwoju według charyzmatu dominikańskiego.

Art. 4

Modlitwa i pokuta

1. Dominikanie świeccy, kontynuując tradycje Zakonu św. Dominika od Pokuty, świadomie i chętnie podejmują czyny pokutne, ofiarując je Bogu na przebłaganie za grzechy własne i całego świata. Nasze czyny pokutne są udziałem w jedynej

⁶ KPK, kan. 114 § 1; 116 § 1.

ofierze Jezusa Chrystusa. Czynią nas otwartymi na łaskę ofiarowaną przez Pana Boga dla nas i całego świata⁷.

2. Jako umocnienie świadectwa życia dominikańskiego, świeccy dominikanie starają się o wyrabianie w sobie ducha pokuty zwłaszcza poprzez⁸:
 - a) wielkoduszne przyjmowanie trudów życia i ofiarowanie ich Bogu;
 - b) wierne wypełnianie obowiązków wynikających z przynależności do Zakonu, bez którego inne formy pokuty są bezowocne;
 - c) roztropne podejmowanie umartwień.
3. Świecki Zakon Kaznodziejskiego dba o rozwój osobistego życia duchowego poprzez, w miarę możliwości, codzienne:
 - a) pełne uczestnictwo w Ofierze Eucharystycznej;
 - b) sprawowanie Liturgii Godzin, co najmniej zaś Jutrzni i Nieszporów; dla słusznej przyczyny Liturgię Godzin można zastąpić częścią Różańca św., a gdy i to nie jest możliwe, antyfoną *O spem miram* z werselem i oracją;
 - c) modlitwę, w duchu jedności z całym Zakonem i zgodnie z jego tradycją, antyfonami: *O spem miram* (po Jutrzni), *Salve Regina*, *O lumen* i *Ave florum* (po Nieszporach);
 - d) modlitwę różańcową;
 - e) modlitwę myślną.

Art. 5

Spotkania fraterni

1. Spotkanie fraterni z udziałem asystenta połączone z Mszą świętą odbywa się co najmniej raz w każdym miesiącu.
2. Rytm spotkań zależy od zwyczaju i potrzeb każdej fraterni.
3. Rada fraterni ustala, które spotkania są obowiązkowe.
4. Tematyka spotkań ustalana jest przez radę fraterni po konsultacji z asystentem, zgodnie z przyjętym planem formacji stałej.

⁷ Zob. KKK, nr 1430-1433 i 2015.

⁸ *Tożsamość Świeckich Zakonu Kaznodziejskiego*, Rada Prowincjalna Świeckich Zakonu Kaznodziejskiego Prowincji Polskiej, 2022, s. 48.

5. Członkowie fraterni powiadamiani są odpowiednio wcześniej o temacie spotkania, by mogli się do niego przygotować.
6. Stałym elementem spotkań jest wspólna celebracja Liturgii Godzin.
7. Członkowie fraterni uczestniczą we wszystkich obowiązkowych spotkaniach fraterni.
8. Kto z ważnego powodu nie może uczestniczyć w spotkaniu fraterni:
 - a) obowiązkowym – winien uzyskać dyspensę od przełożonego;
 - b) nieobowiązkowym – winien zawiadomić o tym wcześniej przełożonego lub innego członka rady.
9. W każdym przypadku nieobecny dokłada starań, aby uczestniczyć w spotkaniu duchowo.
10. Osoby poważnie chore i w podeszłym wieku przez ofiarę modlitwy i cierpienia mają szczególny udział w misji Zakonu. Radzie fraterni powierza się troskę o umożliwienie takim osobom udziału w życiu sakramentalnym i wspólnotowym.

Art. 6 **Święta fraterni**

1. Wspomnienie liturgiczne patrona jest świętem fraterni. Z tej okazji fraternia organizuje uroczyste spotkanie połączone z udziałem we Mszy świętej.
2. Zaleca się, by wtedy przyjmowano nowych członków, a także składano i odnawiano profesje, o ile w danej fraterni nie przyjęto innego zwyczaju.

Art. 7 **Rekolekcje fraterni**

1. Co najmniej raz w roku fraternia odbywa zamknięte rekolekcje lub dni skupienia, które stanowią spotkania obowiązkowe.
2. Przełożony i mistrz formacji lub osoby wytypowane przez radę fraterni uczestniczą w rekolekcjach organizowanych dla nich.

Art. 8 **Pamięć o zmarłych**

1. Pamiętając o zmarłych członkach i dobrodziejach Zakonu Kaznodziejskiego, jego świeccy członkowie:
 - a) ofiarują uczestnictwo we Mszy świętej podczas aniwersarzy Zakonu za zmarłych:

- 7 lutego: doroczne wspomnienie zmarłych Ojców i Matek;
 - 5 września: doroczne wspomnienie zmarłych Domowników i Dobrodziejów Zakonu Kaznodziejskiego;
 - 8 listopada: doroczne wspomnienie zmarłych Braci i Sióstr Zakonu Kaznodziejskiego;
- b) codziennie odmawiają Psalm 130 (De Profundis) za zmarłych z całego Zakonu;
- c) w przypadku śmierci świeckiego członka Zakonu polskiej prowincji ofiarowują uczestnictwo w jednej Mszy świętej w intencji zmarłego i odmawiają w jego intencji część Różańca św.
2. O śmierci świeckiego członka Zakonu należy niezwłocznie zawiadomić członków jego fraterni oraz radę prowincjalną.
3. Wszyscy członkowie fraterni zmarłego:
- a) w miarę możliwości uczestniczą w pogrzebie;
 - b) w dniu pogrzebu lub w terminie ośmiu dni od wiadomości o śmierci sprawują w jego intencji Oficjum za zmarłych;
 - c) w terminie ośmiu dni od otrzymania wiadomości o śmierci mają obowiązek w intencji zmarłego uczestniczyć we Mszy świętej i odmówić część chwalebna Różańca św.

USTRÓJ I ZARZĄD FRATERNI

Art. 9

Przyjmowanie do fraterni

1. W poczet Świeckich Zakonu Kaznodziejskiego w polskiej prowincji mogą ważne przyjmować:
 - a) generał Zakonu Kaznodziejskiego lub prowincjał Prowincji Polskiej;
 - b) przełożony fraterni wraz z asystentem. Asystenta może zastąpić kapłan delegowany przez prowincjała. Przełożonego może zastąpić osoba przez niego delegowana.
2. W nadzwyczajnych przypadkach uzasadnionych warunkami miejscowymi lub okolicznościami dotyczącymi kandydata, prowincjał lub kapłan przez niego

delegowany może wyjątkowo dokonać przyjęcia prywatnego. Przyjęcie prywatne może być dokonane z zastrzeżeniem, zawartym w aktach Kapituły Generalnej⁹.

3. Profesi prywatni, zamieszkali w krajach, gdzie nie istnieje prowincja lub wikariat Zakonu Kaznodziejskiego, i składający profesję na ręce prowincjała, promotora prowincjalnego lub delegowanych przez nich osób, mogą być afiliowani do Prowincji Polskiej tak długo, dopóki w ich miejscach zamieszkania nie zaistnieją warunki pozwalające im na przejście do własnej prowincji (wikariatu).
4. O przyjęciu prywatnym należy powiadomić przewodniczącego rady prowincjalnej Świeckich Zakonu Kaznodziejskiego.

Art. 10

Przynależność do fraterni

Świeccy Zakonu Kaznodziejskiego są zawsze przypisani do fraterni w miejscu ich kanonicznego zamieszkania stałego lub czasowego albo w najbliższym dla ich miejsca zamieszkania stałego lub czasowego. Odstępstwo od tej zasady wymaga zgody prowincjała po zasięgnięciu opinii rady prowincjalnej.

Art. 11

Przejście do innej fraterni

1. Przejście z jednej fraterni do drugiej wymaga uchwały rady fraterni przyjmującej.
2. Uchwała podejmowana jest na pisemny wniosek zainteresowanego, po zapoznaniu się z jego pisemnym lub ustnym uzasadnieniem.
3. Osoba deklarująca przejście do innej fraterni, składając wniosek o przyjęcie, przedkłada jego kopię radzie fraterni macierzystej.
4. Przed podjęciem uchwały przełożony fraterni przyjmującej zwraca się do rady prowincjalnej o wydanie opinii. Rada prowincjalna, wydając opinię, zasięga informacji od rady fraterni macierzystej o osobie przechodzącej. Rada fraterni macierzystej zobowiązana jest do niezwłocznego przekazania informacji. Wszystkie dokumenty wydawane są w formie pisemnej.
5. O podjętej decyzji rady fraterni przyjmującej przełożony tej fraterni informuje pisemnie radę prowincjalną oraz przełożonego fraterni macierzystej.

⁹ Akta Kapituły Generalnej, Kraków 2004, pkt 289: „Zachęcamy braci, aby do laikatu Zakonu nie dopuszczali pojedynczych osób przez prywatne przyjmowanie ich profesji, ale kontaktowali je z najbliższą dominikańską fraternią świecką lub z członkiem rady prowincji albo rady wikariatu laikatu.”

6. W przypadku decyzji pozytywnej przełożony fraterni macierzystej przesyła niezwłocznie przełożonemu fraterni przyjmującej dokumenty personalne osoby przechodzącej, pozostawiając ich kopie w dokumentacji fraterni macierzystej.

Art. 12

Wizytacja fraterni

1. Wizytację zwyczajną przeprowadza promotor prowincjalny w asyście przewodniczącego rady prowincjalnej i/lub wyznaczonego członka rady.
2. Termin wizytacji określa promotor po konsultacji z radą fraterni wizytowanej oraz radą prowincjalną, przedstawiając plan wizytacji.
3. Celem wizytacji jest rozpoznanie i ocena potrzeb fraterni oraz jej członków, a także umocnienie życia wspólnoty i indywidualnych powołań.
4. Podczas wizytacji promotor prowincjalny oraz przedstawiciel rady prowincjalnej mają prawo rozmawiać bez świadków z każdym członkiem fraterni.
5. Promotor prowincjalny wraz z przedstawicielem rady prowincjalnej świeckich opracowuje list powizytacyjny i przekazuje prowincjałowi oraz wizytowanej fraterni za pośrednictwem jej przełożonego.
6. Prowincjał może zarządzić wizytację nadzwyczajną według ustalonych przez siebie zasad.

Art. 13

Powoływanie nowej fraterni

1. Nową fraternię może powołać generał lub prowincjał Zakonu Kaznodziejskiego, po zapoznaniu się z opinią rady prowincjalnej świeckich.
2. Nowa fraternia musi liczyć co najmniej siedmiu profesów wieczystych.
3. Zaleca się, by fraternia była utworzona przy klasztorze Zakonu Kaznodziejskiego.

Art. 14
Wygaśnięcie fraterni

1. Fraternia ze swej natury jest wieczysta, wygasa jednak, jeżeli zostanie zniesiona zgodnie z prawem przez właściwą władzę albo nie działa przez okres stu lat od śmierci ostatniego z jej członków¹⁰.
2. Jeżeli liczba profesów wieczystych we fraterni jest mniejsza niż pięć, rada prowincjalna jest zobowiązana, kierując się szczególną troską, podjąć starania w celu uzgodnienia ze wszystkimi zainteresowanymi formuły dalszej działalności.
3. Do wznowienia działania fraterni, która nie ma żyjących członków, wymaga się siedmiu profesów wieczystych przeniesionych do tej fraterni decyzją prowincjała.

Art. 15
Nadzwyczajne zarządzanie fraternią

1. W specjalnych okolicznościach, gdzie domagają się tego poważne racje, prowincjał może wyznaczyć pełnomocnika, aby w jego imieniu kierował przejściowo fraternią.
2. Prowincjał mianuje pełnomocnika zawsze na określony czas.

FORMACJA WE FRATERNI

Art. 16
Kandydaci

1. Od kandydata do Zakonu wymaga się:
 - a) bycia w pełnej komunii wiary, sakramentów i kościelnej jurysdykcji;
 - b) zakorzenienia we wspólnocie Kościoła katolickiego oraz zainteresowania duchowością i tradycją Zakonu Kaznodziejskiego;
 - c) dojrzałości chrześcijańskiej cechującej się zdrową pobożnością i zdolnością do życia we wspólnocie;
 - d) dojrzałości osobistej oraz braku przeszkód natury psychicznej do życia zgodnego z wymaganiami *Reguły*;
 - e) braku przynależności do innego zakonu lub instytutu świeckiego;
 - f) ukończenia 18 roku życia.

¹⁰ KPK, kan. 120.

Art. 17
Formacja podstawowa

1. Formacja podstawowa obejmuje: postulat, nowicjat i okres profesji czasowych.
2. Formacja odbywa się w oparciu o zatwierdzony przez prowincjała program formacji podstawowej.

Art. 18
Postulat

1. O dopuszczeniu kandydata do postulatu decyduje rada fraterni w głosowaniu tajnym, na pisemny wniosek kandydata¹¹. O decyzji odmownej rada informuje kandydata na piśmie bez podawania uzasadnienia.
2. Postulat trwa jeden rok. Okres postulatu może być skrócony najwyżej o trzy miesiące albo przedłużony najwyżej o 12 miesięcy przez radę fraterni, która podejmuje w tej sprawie uchwałę na wniosek kandydata, mistrza formacji lub przełożonego. Postulant składa wniosek na piśmie do rady, a przełożony lub mistrz formacji ustnie do protokołu.
3. Postulant pod opieką mistrza formacji zapoznaje się ze specyfiką powołania świeckich Zakonu Kaznodziejskiego, ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia profesji oraz praw i obowiązków wynikających z *Reguły, Deklaracji Generalnych, Dyrektorium* oraz innych dokumentów Zakonu dotyczących świeckich.
4. Postulant jest zobowiązany do odbycia osobistej rozmowy z asystentem i, w miarę możliwości, odprawienia indywidualnych rekolekcji.
5. Rada fraterni, w głosowaniu tajnym, ma prawo podjąć decyzję o natychmiastowym zakończeniu postulatu. O podjętej decyzji rada informuje postulanta na piśmie bez podawania uzasadnienia.

Art. 19
Nowicjat

1. O rozpoczęciu nowicjatu decyduje rada fraterni w tajnym głosowaniu, na pisemny wniosek postulanta. Przed podjęciem uchwały rada przeprowadza dyskusję po wysłuchaniu opinii mistrza formacji i przełożonego. O decyzji odmownej rada informuje postulanta na piśmie bez podawania uzasadnienia.

¹¹ Według wzoru zatwierdzonego przez radę prowincjalną.

2. Wraz z wnioskiem, postulanta zobowiązany jest przedłożyć radzie fraterni:
 - a) aktualny odpis aktu chrztu;
 - b) w przypadku postulantów związanych sakramentem małżeństwa - informację o stosunku współmałżonka do wstąpienia do fraterni.
3. Przyjęcie do fraterni odbywa się poprzez obłóczyny.
4. Z dniem przyjęcia rozpoczyna się okres nowicjatu, który trwa jeden rok.
O przedłużeniu nowicjatu o maksymalnie jeden rok decyduje w głosowaniu tajnym rada fraterni, na wniosek nowicjusza lub członka rady. Nowicjusz składa wniosek na piśmie, a członek rady – do protokołu.
5. Celem formacji w nowicjacie jest wprowadzenie w życie zgodne z *Regulą*.
6. W czasie trwania nowicjatu nowicjusz winien zapoznać się z dokumentami i zwyczajami określającymi zasady życia fraterni i jej członków.
7. W rozeznawaniu powołania nowicjuszowi może pomóc odbycie indywidualnych rekolekcji; wskazane jest przeprowadzenie pod koniec nowicjatu osobistej rozmowy z przełożonym, mistrzem formacji, asystentem oraz wybranymi członkami rady.
8. Nowicjusz przestaje być członkiem fraterni z upływem okresu nowicjatu i faktem niezłożenia profesji, jeżeli jej termin został przez radę wyznaczony.
9. Rada fraterni, w głosowaniu tajnym, ma prawo podjąć decyzję o natychmiastowym zakończeniu nowicjatu. O podjętej decyzji rada informuje nowicjusza na piśmie bez podawania uzasadnienia.
10. Jeśli nowicjusz znajduje się w obliczu śmierci, może złożyć profesję czasową bez żadnych formalności na ręce przełożonego, asystenta lub dowolnego kapłana, po uprzednim potwierdzeniu przez któregośkolwiek z wymienionych zaistnienia okoliczności wskazujących na ryzyko śmierci. W razie niemożliwości skontaktowania się z którąś z wymienionych osób, może przekazać swój zamiar komukolwiek, zobowiązując go do zawiadomienia macierzystej fraterni.
11. Obrzęd obłóczyn określa *Ryt obłóczyn i profesji Świeckich Zakonu Kaznodziejskiego*, zatwierdzony przez generała Zakonu.

Art. 20

Profesje

1. O dopuszczeniu do profesji decyduje rada fraterni na pisemny wniosek zainteresowanego. Przed podjęciem uchwały rada wysłuchuje opinii przełożonego i mistrza formacji. Zaleca się, by rada zwróciła się o opinię do

asystenta i do profesów wieczystych. Profesi wieczyści wyrażają swoją opinię w formie, jaką rada uzna za stosowną.

2. Profesja czasowa jest składana corocznie przez co najmniej trzy kolejne lata.
3. Na wniosek zainteresowanego, przełożonego fraterni lub mistrza formacji, rada fraterni może zezwolić na złożenie dodatkowych rocznych profesji czasowych, jednakże na czas nie dłuższy niż na trzy kolejne lata. Profes czasowy składa wniosek na piśmie do rady, a przełożony lub mistrz formacji ustnie do protokołu. W przypadku profesów związanych sakramentem małżeństwa na miesiąc przed podjęciem decyzji o dopuszczeniu do profesji wieczystej rada, mając na uwadze sytuację życiową profesora, podejmuje decyzję, w jakiej formie będzie wymagać informacji o stosunku jego współmałżonka do profesji wieczystej. Informacja ta może przyjąć formę:
 - a) pisemnego oświadczenia profesora;
 - b) ustnej zgody współmałżonka wyrażonej w obecności przełożonego i jednego członka rady;
 - c) pisemnej zgody współmałżonka.
4. Brak zgody współmałżonka nie determinuje rady fraterni do podjęcia decyzji negatywnej, ale powinien skłonić do jeszcze głębszego pochylenia się nad ewentualnymi skutkami podejmowanej decyzji dla profesora i jego rodziny.
5. O decyzji rady przełożony zawiadamia zainteresowanego najpóźniej na dwa tygodnie przed upływem okresu nowicjatu lub profesji czasowej. W przypadku decyzji negatywnej zawiadomienie następuje na piśmie bez podawania uzasadnienia.
6. Roczna profesja czasowa jest przedłużana najwyżej o cztery tygodnie do dnia wyznaczonego przez radę fraterni na złożenie kolejnej profesji. Dalsze przedłużenie możliwe jest tylko za zgodą prowincjała. Przez sam fakt upływu terminu złożenia profesji profes czasowy przestaje być członkiem Zakonu.
7. Obrzęd profesji czasowej i wieczystej określa *Ryt obłóczyn i profesji Świeckich Zakonu Kaznodziejskiego*, zatwierdzony przez generała Zakonu.

Art. 21

Osoby niedopuszczone do profesji

1. Wierni, znajdujący się w szczególnych sytuacjach życiowych, ze względu na które rada fraterni uważa, że dopuszczenie ich do złożenia profesji nie byłoby roztropne, mogą mimo tego uczestniczyć w życiu fraterni i odbywać formację

stałą, podążając drogą naśladowania Chrystusa zgodnie z charyzmatem dominikańskim, z zachowaniem dyscypliny i Magisterium Kościoła.

2. Rada fraterni określa, czy osoba może uczestniczyć w życiu fraterni, a jeżeli tak, to przez jaki czas i w jakim zakresie. Rada fraterni może przedłużyć i skrócić czas lub zmienić zakres uczestnictwa.

Art. 22

Aktywni członkowie fraterni

1. Aktywnym członkiem fraterni jest profes, który:
 - a) uczestniczył w co najmniej 50% obowiązkowych spotkań fraterni w ciągu roku;
 - b) uczestniczył w rekolekcjach i dniach skupienia fraterni co najmniej dwa razy w ciągu trzech kolejnych lat;
 - c) opłacał składki, jeżeli rada fraterni określiła wysokość składki oraz konieczność ich opłacania;
 - d) nie został zawieszony w prawach członka fraterni zgodnie z art. 23;
 - e) nie dostał dyspensy od uczestnictwa w spotkaniach fraterni na okres dłuższy niż pół roku.
2. Rada fraterni stwierdza aktywność/nieaktywność członka fraterni na spotkaniu rady, podczas corocznego uaktualniania listy aktywnych członków fraterni. W roku wyborczym rady fraterni aktualizacja ta powinna nastąpić co najmniej na miesiąc przed wysłaniem zawiadomienia do członków fraterni o terminie wyborów.

Art. 23

Zawieszenie w prawach członka fraterni

1. Świecki Zakonu Kaznodziejskiego może być zawieszony w prawach członka fraterni za:
 - a) naruszenie *Reguły, Deklaracji Generalnych, Dyrektorium, dekretów generała i dekretów prowincjała*;
 - b) pozostawanie nieaktywnym członkiem fraterni z powodów określonych w art. 22 ust. 1 lit. a-c, przez okres dłuższy niż 1 rok.
2. O zawieszeniu decyduje rada fraterni w głosowaniu tajnym. W tym samym trybie rada decyduje o przywróceniu pełni praw. Rada określa też warunki przywrócenia pełni praw.

3. Przed podjęciem decyzji o zawieszeniu rada ma obowiązek umożliwienia złożenia pisemnych wyjaśnień osobie, której sankcja ma dotyczyć.
4. Po podjęciu uchwały o zawieszeniu rada zawiadamia o tym pisemnie osobę zainteresowaną i radę prowincjalną, z załączeniem kopii do akt.
5. Rada fraternei określa zakres zawieszenia. Skutkiem zawieszenia jest w szczególności:
 - a) utrata czynnego i biernego prawa wyborczego we fraternei i w prowincji;
 - b) utrata funkcji we fraternei; wówczas stanowisko zawieszonego uważa się za wakujące;
 - c) utrata funkcji w prowincji, o ile rada prowincjalna podejmie taką decyzję.
6. Jeżeli po upływie terminu zawieszenia ustalonego przez radę nie ustaną jego przyczyny, rada fraternei może przedłużyć okres zawieszenia lub zwrócić się do prowincjała z wnioskiem o wydalenie zawieszonego z Zakonu.

Art. 24

Opuszczenie Zakonu

1. Po wygaśnięciu terminu profesji czasowej, jeżeli nie została ona odnowiona, członek fraternei opuszcza Zakon bez żadnych zobowiązań wynikających z profesji.
2. W okresie trwania profesji czasowej lub po złożeniu profesji wieczystej świecki Zakonu Kaznodziejskiego może prosić o indult opuszczenia Zakonu jedynie z poważnego powodu, rozważonego przed Bogiem i z pomocą innych członków fraternei. W razie zaistnienia takiego powodu, osoba składa swoją umotywowaną prośbę do przełożonego fraternei, który przekazuje ją prowincjałowi wraz z opinią własną i opinią rady fraternei.
3. Prowincjał jest kompetentny udzielić indultu pozwalającego definitywnie opuścić Zakon. Indult skutkuje dyspensą od profesji i zachowywania prawa partykularnego świeckich Zakonu Kaznodziejskiego z chwilą przekazania go na piśmie osobie zainteresowanej¹².
4. Poza sytuacjami określonymi w kan. 316 § 1 KPK¹³, osoba, która złożyła profesję czasową lub wieczystą, może zostać wydalona z następujących powodów:

¹² *Deklaracje Generalne*, 20 § III, 21 § V.

¹³ „Nie może być ważnie przyjęty do stowarzyszeń publicznych ten, kto publicznie odstąpił od wiary katolickiej albo zerwał wspólnotę kościelną albo podlega ekskomunice nałożonej wyrokiem lub zdeklarowanej”.

- a) ciężkie naruszenie *Reguły, Deklaracji Generalnych, Dyrektorium*, dekretów generała i dekretów prowincjała;
 - b) wywołanie poważnego publicznego zgorszenia wśród wiernych.
5. W przypadkach określonych w ust. 4 przełożony fraterni jest zobowiązany najpierw upomnieć członka fraterni w formie pisemnej, z załączeniem kopii do akt.
 6. Jeżeli upomnienie to nie przyniesie skutku, przełożony fraterni za zgodą rady fraterni może zwrócić się do prowincjała z prośbą o wydalenie członka fraterni. W sytuacjach określonych w kan. 316 § 1 KPK przełożony jest zobowiązany niezwłocznie prosić prowincjała o wydalenie członka fraterni.
 7. Jeżeli prowincjał, po zapewnieniu członkowi fraterni możliwości obrony, uzna wydalenie za uzasadnione, wydaje na piśmie dekret o wydaleniu.
 8. Dekret o wydaleniu, po zgodnym z prawem przekazaniu go na piśmie zainteresowanemu członkowi fraterni, skutkuje ustaniem praw i zobowiązań wynikających z profesji¹⁴.
 9. Osoba, która otrzymała indult opuszczenia Zakonu i która następnie prosi o ponowne włączenie do jakiegokolwiek fraterni, powinna ponownie odbyć okres formacji. Osoba ta może złożyć profesję wieczystą jedynie za pozwoleniem prowincjała i za zgodą rady nowej fraterni. Profesja i przyjęcie do fraterni osoby, która zataiła otrzymany wcześniej indult opuszczenia Zakonu, są nieważne¹⁵.
 10. Osoba, która została wydalona z Zakonu, po starannej ocenie warunków życia i upewnieniu się o poprawie, może zostać ponownie przyjęta do fraterni po spełnieniu warunków opisanych w ust. 9.
 11. Osoba opuszczająca Zakon zobowiązana jest do przekazania radzie fraterni wszelkich pobranych dokumentów fraterni, habitu, szkaplerza oraz wszelkich posiadanych środków finansowych fraterni.

¹⁴ *Deklaracje Generalne*, 21 § V.

¹⁵ *Deklaracje Generalne*, 22 § I.

ZARZĄDZANIE WE FRATERNIACH

Art. 25

Rada fraterni

1. Fraternią rządzi przełożony wraz z radą. Na radzie i przełożonym spoczywa pełna odpowiedzialność za kierowanie i administrowanie. Decyzje podejmowane są kolegialnie zwykłą większością głosów.
2. Rada fraterni składa się z 3 lub 5 radnych, w tym co najmniej z przełożonego, zastępcy przełożonego oraz mistrza formacji. Nie dopuszcza się łączenia tych funkcji między sobą. Pozostali funkcyjni fraterni to: sekretarz, skarbnik, infirmarz. Dopuszcza się łączenie jedynie funkcji sekretarza, skarbnika i infirmarza z innymi funkcjami i między sobą, a także pełnienie funkcji skarbnika i infirmarza przez osoby spoza rady.
3. Członkami rady fraterni mogą być tylko profes i wieczyści, będący aktywnymi członkami danej fraterni.
4. Kadencja rady fraterni trwa trzy lata. Przełożony i członkowie rady pełnią swoje obowiązki do chwili zatwierdzenia przez prowincjała nowego przełożonego i mistrza formacji.
5. Rada fraterni, niezwłocznie po wyborach, przekazuje radzie prowincjalnej wyniki wyborów wraz z danymi kontaktowymi wybranych członków.
6. Rada fraterni zbiera się w razie potrzeby, nie rzadziej jednak niż raz na kwartał.
7. Dla ważności obrad niezbędne jest zaproszenie wszystkich członków rady i obecność większości z nich, w tym przełożonego.
8. W posiedzeniach rady może uczestniczyć z głosem doradczym asystent zakonny.
9. Przebieg obrad rady ma charakter poufny.
10. Rada fraterni:
 - a) występuje, po konsultacji z przeorem i kandydatem na asystenta, z pisemnym wnioskiem do prowincjała o mianowanie asystenta;
 - b) opracowuje plan spotkań oraz określa, które spotkania są obowiązkowe;
 - c) odpowiada za zorganizowanie rekolekcji i dni skupienia;
 - d) ustala wysokość i harmonogram zbierania składek;

- e) opracowuje i przyjmuje roczny plan formacji stałej, uwzględniając zalecenia rady prowincjalnej; przesyła plan radzie prowincjalnej w terminie do końca lipca; rok formacji stałej liczony jest od września do sierpnia;
- f) podejmuje decyzje dotyczące członków fraterni: o dopuszczaniu do poszczególnych etapów formacji, o zawieszeniu oraz o skierowaniu do prowincjała wniosku o wydalenie. Głosowania te są przeprowadzone w trybie tajnym; podczas głosowania nie można wstrzymać się od głosu; do tych decyzji wymagana jest bezwzględna większość głosów wszystkich członków rady, to jest: dwa głosy przy trzyosobowej radzie, trzy głosy przy pięcioosobowej radzie;
- g) podejmuje wszystkie inne decyzje dotyczące fraterni i jej członków zwykłą większością głosów z uwzględnieniem ust. 7;
- h) po głębokim namyśle, w duchu roztropności, w porozumieniu z asystentem może nałożyć pokutę (obowiązek zadośćuczynienia) na członka fraterni za zaniechanie obowiązków wynikających z *Reguły, Deklaracji, Dyrektorium*, dekretów generała lub dekretów prowincjała; członek fraterni może z powyższych powodów poprosić radę o nałożenie pokuty na siebie;
- i) prowadzi dokumentację w oparciu o wzory zatwierdzone przez radę prowincjalną;
- j) corocznie uaktualnia listę aktywnych członków fraterni i przekazuje kartę katalogową do ewidencji prowadzonej przez radę prowincjalną.

Art. 26

Przełożony fraterni

1. Przełożony fraterni jest przykładem i stróżem zachowania *Reguły*. Dbą o jedność i rozwój fraterni.
2. Przełożony wraz z radą rządzi fraternią oraz koordynuje jej prace. Na nich spoczywa pełna odpowiedzialność za kierowanie i administrowanie fraternią.
3. Kadencja przełożonego trwa trzy lata, do czasu zatwierdzenia nowego przełożonego przez prowincjała.
4. Przełożony fraterni w szczególności:
 - a) zachęca członków fraterni do zachowywania przepisów *Reguły* i z miłością upomina;
 - b) przewodniczy spotkaniom fraterni;
 - c) zwołuje radę fraterni i przewodniczy jej posiedzeniom;

- d) czuwa nad formacją we fraterni;
 - e) dba o to, aby dokumenty Świeckich Zakonu Kaznodziejskiego były znane, rozważane i stosowane;
 - f) otacza szczególną opieką kandydatów;
 - g) dba o pozyskanie kandydatów;
 - h) czuwa nad planem pracy, organizacją rekolekcji i dni skupienia;
 - i) reprezentuje fraternię na zewnątrz;
 - j) współpracuje z radą prowincjalną;
 - k) współpracuje z przełożonymi innych fraterni;
 - l) współpracuje z asystentem zakonnym;
 - m) może dyspensować od przepisu *Reguły, Deklaracji* lub *Dyrektorium* w indywidualnych przypadkach i na określony czas;
 - n) prowadzi ewidencję udzielonych dyspens.
5. Przełożony jest zobowiązany w przypadku, gdy kandydat do fraterni zgłosi wcześniejszą przynależność do Świeckich Zakonu Kaznodziejskiego, zasięgnąć opinii o nim u przełożonego poprzedniej fraterni.
6. Przełożony może pełnić funkcję przez dwie kolejne kadencje. Ponownie może zostać wybrany po przerwie trwającej minimum jedną kadencję. Wyjątkowo na trzecią kolejną kadencję przełożony może zostać wybrany w drodze postulacji, tzn. po otrzymaniu co najmniej 2/3 głosów w pierwszym głosowaniu.

Art. 27

Zastępca przełożonego fraterni

1. Zastępca przełożonego wspomaga przełożonego w wypełnianiu jego posługi.
2. Ponadto zastępca przełożonego:
 - a) w razie czasowej niemożności pełnienia obowiązków przez przełożonego przejmuje jego obowiązki;
 - b) w razie powstania wakat na stanowisku przełożonego przejmuje jego obowiązki do czasu zatwierdzenia nowego przełożonego przez prowincjała;
 - c) organizuje i przeprowadza wybory nowej rady po upływie kadencji oraz członka rady niezwłocznie w przypadku powstania wakat.

Art. 28
Mistrz formacji

1. Mistrz formacji, postępując dyskretnie i rozważnie, odpowiada za formację podstawową postulanta, nowicjuszy i profesów czasowych.
2. Od mistrza formacji oczekuje się¹⁶:
 - a) przygotowania doktrynalnego oraz wiedzy o Zakonie;
 - b) rozważności w międzyludzkich relacjach;
 - c) umiejętności oceniania osób w formacji;
 - d) wrażliwości na problemy osób w formacji;
 - e) pokory oraz zdolności do słuchania i zrozumienia.
3. Do zadań mistrza formacji wobec osób formowanych należy:
 - a) realizacja przyjętego programu formacji;
 - b) kształtowanie i pogłębianie ducha dominikańskiego oraz umiłowania Kościoła i Zakonu;
 - c) poznawanie ich i wprowadzenie w życie ewangeliczne oraz w duchowość dominikańską;
 - d) wychowywanie do zdrowej pobożności;
 - e) wskazywanie na wartość życia wspólnotowego i uczenie odpowiedzialności za rozwój całej fraterni.
4. Ponadto do zadań mistrza formacji należy:
 - a) przedstawianie radzie fraterni opinii o postulatach, nowicjuszach i profesach czasowych;
 - b) przedstawianie radzie fraterni planów formacji podstawowej;
 - c) współpraca z mistrzami formacji innych fraterni;
 - d) zabieganie o nowe powołania.
5. Na wniosek mistrza formacji rada fraterni może na czas określony powołać osoby wspomagające go w pracy. Od tych osób oczekuje się takich samych kompetencji jak od mistrza formacji.
6. W przypadku, gdy osoby wspomagające mistrza formacji nie są członkami rady fraterni, rada ma obowiązek wysłuchać ich opinii przed podjęciem decyzji o dopuszczeniu kandydata do poszczególnych etapów formacji.

¹⁶ Por. Uchwały Trzeciego Międzynarodowego Kongresu Świeckich Zakonu Kaznodziejskiego, Fatima 2018.

Art. 29
Sekretarz

Sekretarz odpowiada za dokumentację fraterni i protokołuje zebrania rady oraz opiekuje się archiwum fraterni.

Art. 30
Skarbnik

Skarbnik zajmuje się sprawami ekonomicznymi fraterni i prowadzi jej dokumentację finansową.

Art. 31
Infirmarz

1. Infirmarz dba o łączność z członkami fraterni chorymi i w podeszłym wieku; utrzymuje z nimi kontakt, troszczy się szczególnie o umożliwienie im dostępu do życia sakramentalnego i dba o podtrzymanie ich jedności z fraternią i całym Zakonem.
2. W razie konieczności infirmarz wraz z całą fraternią pomaga w zaspokojeniu podstawowych potrzeb bytowych chorych i będących w podeszłym wieku członków fraterni.

Art. 32
Asystent zakonny

1. Asystent nie jest członkiem fraterni.
2. Asystent jest mianowany przez prowincjała na wniosek rady fraterni, po zasięgnięciu opinii promotora prowincjalnego.
3. Kadencja asystenta trwa trzy lata.
4. Asystent wspomaga członków fraterni w sprawach doktrynalnych i w życiu duchowym.
5. Asystent może uczestniczyć w spotkaniach rady fraterni z głosem doradczym.
6. Asystent pełni funkcję skrutatora podczas wyborów oraz w razie konieczności przeprowadza wybory zgodnie z zapisami artykułów dotyczących wyborów we fraterni.
7. Asystent wspiera mistrza formacji i członków fraterni w formacji podstawowej w rozeznawaniu powołania poprzez:
 - a) rozmowy indywidualne z postulantom, nowicjuszami i profesami czasowymi;
 - b) uczestnictwo w spotkaniach formacji początkowej, jeżeli uzna to za właściwe;

- c) przedstawianie opinii o osobie na spotkaniach rady fraterni, odbywających się przed podjęciem przez radę decyzji o dopuszczeniu do kolejnego etapu formacji.

8. Zaleca się, by asystent nie spowiadał osób w formacji początkowej.

Art. 33

Wybory do rady fraterni

1. Wybory przełożonego, mistrza formacji i radnych odbywają się najwcześniej na miesiąc przed upływem kadencji ustępującej rady, nie później jednak niż miesiąc po upływie tej kadencji.
2. Wybory organizuje i przeprowadza zastępca przełożonego ustępującej rady, który ma obowiązek zawiadomić o terminie wyborów członków fraterni i asystenta.
3. Wyjątkowo, gdyby zastępca przełożonego był z jakiegokolwiek powodu niezdolny do wywiązania się ze swych obowiązków, wybory przeprowadza asystent. O niezdolności zastępcy przełożonego orzeka rada w głosowaniu tajnym, zwykłą większością głosów. W takiej sytuacji wszystkie kompetencje wyborcze zastępcy przełożonego przejmuje asystent.
4. Wybory są ważne niezależnie od liczby osób w nich uczestniczących.
5. Wybory przeprowadza się w sposób tajny.
6. Głosować można tylko osobiście. Nikt nie może oddać ważnego głosu na samego siebie.
7. Do liczenia głosów powołuje się dwóch skrutatorów. Wskazane jest, by jednym ze skrutatorów był asystent. Skrutatorem z wyboru może być profesor czasowy lub wieczysty. Skrutatorzy składają przysięgę dochowania tajemnicy wyborów według formuły zatwierdzonej przez radę prowincjalną. Skrutator nie może kandydować w tych wyborach.
8. Liczbę członków nowej rady ustala się w głosowaniu jawnym. Prawo głosu przysługuje profesorom wieczystym, będącym aktywnymi członkami fraterni.
9. Prawa wyborcze mają profesori wieczyści, będący aktywnymi członkami fraterni. Wyborów dokonuje się spośród profesorów wieczystych, będących aktywnymi członkami tejże fraterni, zgłaszanych bez ograniczeń liczby. Zgłoszony kandydat musi wyrazić zgodę na kandydowanie.
10. Jeżeli wybory nie zostaną przeprowadzone w wyżej ustalonym terminie, niezwłocznie przeprowadzi je asystent.

11. Jeżeli przeprowadzenie wyborów przez asystenta okaże się niemożliwe lub nieskuteczne, asystent niezwłocznie informuje radę prowincjalną, która składa wniosek do prowincjała o mianowanie profesów, którzy będą pełnić obowiązki przełożonego, mistrza formacji oraz radnych przez jeden rok.

Art. 34

Wybory przełożonego fraterni

1. W pierwszej kolejności wybiera się przełożonego w wyborach bezpośrednich.
2. Kandydatem może być wyłącznie profes wieczysty, będący aktywnym członkiem danej fraterni, który wyrazi zgodę na kandydowanie.
3. Kandydatów na przełożonego zgłaszają profesowie wieczyści, będący aktywnymi członkami fraterni. Liczba kandydatów jest nieograniczona.
4. Głosujący mogą zwykłą większością głosów, w głosowaniu jawnym, zadecydować o zamknięciu listy kandydatów.
5. Zaleca się, by głosowanie poprzedzał *tractatus* według procedury zatwierdzonej przez radę prowincjalną. Decyzję w tej sprawie podejmuje głosujący w głosowaniu jawnym.
6. W danym głosowaniu, aby oddać ważny głos, należy wybrać jednego kandydata z ustalonej listy kandydatów.
7. Podczas wyboru mogą odbyć się co najwyżej trzy głosowania. Bezwzględna większość głosów jest wymagana, żeby zostać wybranym w pierwszym lub drugim głosowaniu. W trzecim głosowaniu wybiera się spośród dwóch kandydatów, którzy otrzymali największą liczbę głosów w drugim głosowaniu. W przypadku, gdy nie da się wyłonić dwóch kandydatów ze względu na głosy uzyskane *ex aequo*, dokonuje się rozstrzygnięcia według precedencji¹⁷. Po trzecim nierozstrzygającym głosowaniu za wybranego uważa się starszego precedencją spośród kandydujących w tym głosowaniu.
8. W wypadku powstania wakat na stanowisku przełożonego, niezwłocznie, w analogicznym trybie, przeprowadza się wybory uzupełniające. Kadencja wybranego w tym trybie przełożonego kończy się wraz z kadencją rady.

Art. 35

Wybory mistrza formacji

1. W następnej kolejności po przełożonym fraterni wybiera się mistrza formacji.

¹⁷ Według daty składania pierwszej profesji czasowej.

2. Wybory mistrza formacji przeprowadzane są w takim samym trybie jak wybory przełożonego zgodnie z art. 34.

Art. 36

Wybory pozostałych członków rady fraternej

1. Pozostałych członków rady wybiera się po wyborze przełożonego i mistrza formacji.
2. Kandydatem może być wyłącznie profes wieczysty, będący aktywnym członkiem danej fraternej, który wyrazi zgodę na kandydowanie.
3. Kandydatów na radnych zgłaszają profesi wieczysti, będący aktywnymi członkami fraternej. Liczba kandydatów jest nieograniczona.
4. Głosujący mogą zwykłą większością głosów, w głosowaniu jawnym, zadecydować o zamknięciu listy kandydatów.
5. Głosowanie odbywa się jednocześnie na wszystkich członków rady (jedną lub trzy osoby w zależności od wielkości rady) bez określania funkcji, które osoby będą pełnić w radzie.
6. Podczas wyboru mogą odbyć się co najwyżej trzy głosowania. Bezwzględna większość głosów jest wymagana, żeby zostać wybranym w pierwszym lub drugim głosowaniu. W przypadku dwóch głosowań nierozstrzygujących, w trzecim głosowaniu za wybranych uważa się kandydatów, którzy otrzymali największą liczbę głosów. Jeżeli takie ustalenie nie jest możliwe ze względu na głosy uzyskane *ex aequo*, za wybranych uważa się najstarszych według precedencji¹⁸.
7. Głos jest ważny, gdy jest oddany na kandydatów w ilości mniejszej lub równej do ustalonej zgodnie z art. 33 ust. 8.
8. Zastępcę przełożonego wybierają spośród siebie członkowie rady w głosowaniu tajnym, niezwłocznie po jej ustanowieniu.
9. Podczas wyboru mogą odbyć się co najwyżej trzy głosowania. Bezwzględna większość głosów jest wymagana, żeby zostać wybranym w pierwszym lub drugim głosowaniu. W przypadku dwóch głosowań nierozstrzygujących, w trzecim głosowaniu, za wybranego uważa się kandydata, który otrzymał największą liczbę głosów. Jeżeli takie ustalenie nie jest możliwe ze względu na głosy uzyskane *ex aequo*, za wybranego uważa się najstarszego według precedencji.
10. Pełnienie pozostałych funkcji rada powierza w głosowaniu jawnym.

¹⁸ Zob. przyp. 17.

11. W analogicznym trybie przeprowadza się wybory uzupełniające w wypadku powstania wakatów na stanowisku radnego. Nowo wybrani radni pełnią funkcję do końca kadencji obecnej rady fraternalnej.

Art. 37

Zatwierdzenie wyborów

1. Niezwłocznie po wyborze przeprowadzający wybory zawiadamia prowincjała o wynikach wyborów.
2. Prowincjał, po konsultacjach z radą prowincjonalną, zatwierdza wybór przełożonego i mistrza formacji w ciągu czterech tygodni od daty przeprowadzenia wyborów. Może również zarządzić przeprowadzenie powtórnych wyborów na jedną lub obydwie funkcje. W przypadku braku reakcji prowincjała w ciągu czterech tygodni, wybór uznaje się za zatwierdzony.
3. W przypadku trzech niezatwierdzonych wyborów, prowincjał po konsultacji z radą prowincjonalną, mianuje przełożonego, mistrza formacji lub obydwóch.
4. Od powyższych decyzji prowincjała nie przysługuje prawo odwołania.
5. Nowo wybrana rada obejmuje swoje obowiązki natychmiast po zatwierdzeniu obydwu funkcji.
6. Przekazaniu obowiązków nowemu przełożonemu i mistrzowi formacji można nadać, według zwyczajów fraternalnej, charakter uroczysty. Wskazane jest, aby przyjęcie urzędu odbyło się wobec fraternalnej i asystenta poprzez *Wyznanie wiary* według formuły zatwierdzonej przez radę prowincjonalną.

Art. 38

Dokumentacja fraternalnej

1. Fraternalnia prowadzi dokumentację¹⁹, na którą składają się:
 - a) karta członka fraternalnej i/lub księga obłóczyn i profesji;
 - b) ewidencje obecności i dyspens;
 - c) protokoły z posiedzeń, podpisane przez przełożonego i sekretarza;
 - d) dokumentacja finansowa;
 - e) archiwum, zbiór korespondencji i różnych dokumentów;
 - f) kronika.

¹⁹ Według wzorów opracowanych przez radę prowincjonalną.

2. Wyżej wymienione dokumenty są własnością Prowincji Polskiej Zakonu Kaznodziejskiego.
3. Dane osobowe we fraterniach przetwarzane są zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Art. 39

Sekcje we fraterniach

1. Rada fraterni może powołać sekcje w obrębie fraterni.
2. Powołując sekcję, rada fraterni określi jej status, profil, zadania, częstość spotkań etc.

ZARZĄDZANIE W PROWINCJI

Art. 40

Prowincjał

1. Prowincjał jest zwierzchnikiem wszystkich świeckich Zakonu Kaznodziejskiego na terenie polskiej prowincji.
2. W ramach swoich kompetencji prowincjał:
 - a) może przyjmować w poczet Świeckich Zakonu Kaznodziejskiego;
 - b) może udzielić indultu pozwalającego definitywnie opuścić Zakon;
 - c) może wydalić z Zakonu;
 - d) wyraża zgodę na złożenie profesji wieczystej osobie, która została wydalona lub otrzymała indult pozwalający na opuszczenie Zakonu;
 - e) może powołać nową fraternię;
 - f) wyraża zgodę na przeniesienie profesów wieczystych do fraterni, która nie ma żyjących członków;
 - g) może dyspensować od zapisów *Reguły* i *Dyrektorium* całe fraternie oraz indywidualnych świeckich Zakonu Kaznodziejskiego;
 - h) przed upływem terminu profesji może udzielać zgody na przedłużenie lub skrócenie terminu składania profesji;
 - i) mianuje promotora prowincjalnego oraz asystentów fraterni;
 - j) zatwierdza przełożonych fraterni oraz mistrzów formacji;
 - k) zatwierdza przewodniczącego i członków rady prowincjalnej;
 - l) ustala wzór szkaplerza i medalika;
 - m) określa formę i warunki używania habitu.

3. W szczególnych sytuacjach prowincjał po zasięgnięciu opinii rady prowincjalnej świeckich może:
 - a) nałożyć pokutę na fraternię lub indywidualnie na świeckiego Zakonu Kaznodziejskiego;
 - b) zawiesić fraternię na określony czas;
 - c) rozwiązać fraternię.
4. Jako zwierzchnik Zakonu Kaznodziejskiego na terenie polskiej prowincji, prowincjał posiada inne kompetencje nieujęte w niniejszym *Dyrektorium* a wynikające z *Kodeksu Prawa Kanonicznego* i *Księgi Konstytucji i Zarządzeń Braci Zakonu Kaznodziejów*.
5. Wątpliwości interpretacyjne dotyczące niniejszego Dyrektorium rozstrzyga prowincjał.
6. W sprawach nieuregulowanych niniejszym Dyrektorium oraz innymi aktami prawnymi dotyczącymi świeckich Zakonu Kaznodziejskiego mają zastosowanie przepisy prawa kościelnego oraz zarządzenia i dekrety prowincjała.

Art. 41

Promotor prowincjalny

1. Promotor prowincjalny zastępuje prowincjała i jest pełnoprawnym członkiem rady prowincjalnej świeckich. Nie posiada czynnego ani biernego prawa głosu w żadnym organie fraterni świeckich.
2. Promotor prowincjalny rozpoznaje i zachęca osoby zdolne do służenia fraterniom dominikanów świeckich jako asystenci.
3. Promotor wraz z radą prowincjalną organizuje spotkanie dla asystentów i przełożonych fraterni co najmniej raz na 2 lata.
4. Promotor prowincjalny może organizować wykłady na tematy teologiczne i duchowe lub warsztaty dla fraterni.
5. Promotor przeprowadza zwyczajną wizytację fraterni zgodnie z art. 12.

Art. 42

Rada prowincjalna

1. Rada prowincjalna składa się z pięciu członków wybieranych przez elektorów oraz promotora prowincjalnego, który wchodzi w skład rady z urzędu.
2. Rada prowincjalna:

- a) reprezentuje Świeckich Zakonu Kaznodziejskiego, w szczególności wobec prowincjała;
- b) może zgłaszać postulaty na kapitułę generalną i prowincjalną Zakonu;
- c) posiada głos doradczy przy mianowaniu promotora prowincjalnego;
- d) opiniuje wniosek o powołanie nowej fraterni;
- e) zapewnia stały dostęp do materiałów informacyjnych i formacyjnych oraz obowiązujących dokumentów;
- f) organizuje rekolekcje i zjazdy oraz inne wspólne przedsięwzięcia świeckich w prowincji;
- g) utrzymuje kontakt z fraterniami i, w miarę możliwości, z profesami prywatnymi;
- h) ustanawia wysokość i harmonogram zbierania składek na działalność rady prowincjalnej;
- i) dba o zgodę i współpracę świeckich członków prowincji, pomaga w rozwiązywaniu konfliktów;
- j) uzgadnia i przedstawia prowincjałowi do zaopiniowania i do przesłania generałowi w celu zatwierdzenia dyrektorium przygotowane przez komisję składającą się z przedstawicieli, których mają prawo delegować wszystkie fraternie włącznie z wikariatem Ukrainy;
- k) zatwierdza inne dokumenty opracowane przez komisję składającą się z przedstawicieli, których mają prawo delegować wszystkie fraternie włącznie z wikariatem Ukrainy;
- l) powołuje komisje, o których mowa w ust. 2 lit. j i k niniejszego artykułu.
- m) wraz z promotorem prowincjalnym przeprowadza wizytacje fraterni;
- n) opracowuje i zatwierdza wzory dokumentów używanych we fraterniach;
- o) opiniuje dla prowincjała wybór przełożonego fraterni i mistrza formacji;
- p) prowadzi ewidencję członków prowincji na podstawie danych przekazanych przez fraternie;
- q) corocznie opracowuje i do końca kwietnia przesyła zalecenia dla fraterni dotyczące formacji stałej na kolejny rok;
- r) wspiera przebieg formacji podstawowej we fraterniach;
- s) wraz z promotorem prowincjalnym organizuje spotkania z braćmi studentami na temat świeckich dominikanów i roli asystenta.

Art. 43

Przewodniczący Rady Prowincjalnej

1. Przewodniczący rady prowincjalnej Świeckich Zakonu Kaznodziejskiego jest przykładem i stróżem zachowania *Reguły*. Dbą o jedność i rozwój fraterni w prowincji.
2. Przewodniczący rady prowincjalnej w szczególności:
 - a) zwołuje i przewodniczy posiedzeniom rady prowincjalnej oraz czuwa nad realizacją jej zadań;
 - b) ściśle współpracuje z promotorem prowincjalnym;
 - c) czuwa nad prowadzeniem dokumentacji rady prowincjalnej;
 - d) wraz z radą ustala jej fundusze i czuwa nad ich właściwym dysponowaniem;
 - e) ma prawo delegowania świeckiego członka Zakonu, za jego zgodą, do czasowego pełnienia wyznaczonych obowiązków. Przekazanie określonych pełnomocnictw dokonuje się zawsze na piśmie;
 - f) kieruje opracowaniem rocznego katalogu fraterni Świeckich Zakonu Kaznodziejskiego.

Art. 44

Zastępca przewodniczącego rady prowincjalnej

1. Zastępca przewodniczącego rady prowincjalnej wspomaga przewodniczącego w wypełnianiu jego obowiązków.
2. W szczególności zastępca przewodniczącego:
 - a) w razie czasowej niemożności pełnienia funkcji przez przewodniczącego przejmuje jego obowiązki;
 - b) w razie powstania wakat na stanowisku przewodniczącego pełni jego obowiązki do wyborów uzupełniających;
 - c) przeprowadza wybory nowej rady we właściwym czasie, jak również wybory uzupełniające w przypadku wakat któregośkolwiek z członków rady.

Art. 45

Wybory do rady prowincjalnej

1. Wybieralni członkowie rady prowincjalnej to: przewodniczący, zastępca przewodniczącego, sekretarz, skarbnik i radny.
2. Kadencja przewodniczącego i radnych trwa cztery lata, a ich prawa i obowiązki wygasają z dniem zatwierdzenia składu osobowego nowo wybranej rady przez prowincjała.

3. Na sześć miesięcy przed upływem kadencji rady zastępca przewodniczącego kieruje pismo do wszystkich fraterni, przypominając o wyborze delegatów.
4. Wybory nowej rady winny się odbyć nie wcześniej niż trzy miesiące przed upływem kadencji i nie później niż trzy miesiące po upływie kadencji.
5. Elektorami są przełożeni fraterni, mistrzowie formacji i delegaci. Ustępujący przewodniczący rady prowincjalnej jest elektorem z urzędu.
6. W przypadku niemożności reprezentowania fraterni przez przełożonego lub mistrza formacji, fraternia może wybrać innego delegata na ich miejsce.
7. Fraternia, która liczy mniej niż 20 profesów wieczystych, będących aktywnymi członkami fraterni, ma prawo wysłania oprócz przełożonego i mistrza formacji jednego delegata, zaś licząca 20 i więcej – dwóch.
8. Zaświadczenie o wyborze członka fraterni na delegata podpisuje przełożony fraterni.
9. Wybory przewodniczącego i radnych na nową kadencję przeprowadza zastępca przewodniczącego.
10. Wyjątkowo, gdyby zastępca przewodniczącego rady prowincjalnej był z jakiegokolwiek powodu niezdolny do wywiązania się ze swych obowiązków, wybory przeprowadza promotor prowincjalny. O niezdolności zastępcy przewodniczącego decyduje rada w głosowaniu tajnym, zwykłą większością głosów. W takiej sytuacji wszystkie kompetencje zastępcy przewodniczącego przejmuje promotor prowincjalny.
11. Wybory przeprowadza się w głosowaniu tajnym.
12. Głosować można tylko osobiście. Nikt nie może oddać ważnego głosu na samego siebie.
13. Delegatom wszystkich fraterni spoza terenu Polski umożliwia się tajne głosowanie online. Zastępca przewodniczącego, który wraz z radą decyduje wyboru odpowiedniego i godnego zaufania urządzenia elektronicznego, przesyła wszystkim uprawnionym do głosowania instrukcję dostępu do wybranego urządzenia elektronicznego.
14. Do liczenia głosów powołuje się dwóch skrutatorów: jednego elektorzy wybierają spośród siebie w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów, a drugim skrutatorem jest promotor prowincjalny. Skrutatorzy składają przysięgę dochowania tajemnicy wyborów według formuły zatwierdzonej przez radę prowincjalną. Skrutator nie może kandydować w tych wyborach.

Art. 46

Wybory przewodniczącego rady prowincjalnej

1. W pierwszej kolejności wybiera się przewodniczącego w wyborach bezpośrednich.

2. Kandydatem może być wyłącznie profes wieczysty będący aktywnym członkiem fraterni, obecny na wyborach, który wyrazi zgodę na kandydowanie.
3. Kandydatów na przewodniczącego zgłaszają elektorzy spośród siebie. Liczba kandydatów jest nieograniczona.
4. Elektorzy mogą zwykłą większością głosów w głosowaniu jawnym zdecydować o zamknięciu listy kandydatów.
5. Głosowanie poprzedzone jest przez *tractatus* według procedury zatwierdzonej przez radę prowincjalną.
6. Aby oddać ważny głos w danym głosowaniu, należy wybrać jednego kandydata z ustalonej listy kandydatów.
7. Podczas wyborów mogą odbyć się co najwyżej trzy głosowania. Bezwzględna większość głosów jest wymagana, żeby zostać wybranym w pierwszym lub drugim głosowaniu. W trzecim głosowaniu wybiera się spośród dwóch kandydatów, którzy otrzymali największą liczbę głosów w drugim głosowaniu. W przypadku, gdy nie da się wyłonić dwóch kandydatów ze względu na głosy uzyskane *ex aequo*, dokonuje się rozstrzygnięcia według precedencji²⁰. Po trzecim nierozstrzygającym głosowaniu za wybranego uważa się starszego precedencją spośród kandydujących w tym głosowaniu.
8. Niezwłocznie po wyborze przeprowadzający wybory zawiadamia prowincjała o wyniku wyborów.
9. Prowincjał, zatwierdza wybór przewodniczącego rady prowincjalnej. lub zarządza przeprowadzenie powtórnych wyborów.
10. W przypadku trzech niezatwierdzonych wyborów, prowincjał mianuje przewodniczącego rady prowincjalnej.
11. Prowincjał może zatwierdzić lub unieważnić wybór przełożonego prowincjalnego zgodnie z tym, co uzna za dobre dla Zakonu, nawet jeśli wybór został przeprowadzony zgodnie z normami prawa.
12. Przewodniczący rady prowincjalnej może pełnić funkcję przez dwie kolejne kadencje. Ponownie może zostać wybrany po przerwie trwającej minimum jedną kadencję.

Art. 47

Wybory pozostałych członków rady prowincjalnej

²⁰ Zob. przyp. 17.

1. Kandydatów na radnych zgłaszają elektorzy spośród siebie. Liczba kandydatów jest nieograniczona.
2. Kandydatem może być wyłącznie profes wieczysty, będący aktywnym członkiem fraterni, obecny na wyborach, który wyrazi zgodę na kandydowanie.
3. Elektorzy mogą w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów zadecydować o zamknięciu listy kandydatów.
4. Podczas wyborów mogą odbyć się co najwyżej cztery głosowania. W każdym głosowaniu głosuje się na liczbę kandydatów, stosowną do liczby miejsc do obsadzenia. Bezwzględna większość głosów jest wymagana, żeby zostać wybranym w pierwszym, drugim lub trzecim głosowaniu. W czwartym głosowaniu za wybranych uznaje się tych kandydatów, którzy otrzymali największą liczbę głosów. W przypadku, gdy nie da się wyłonić kandydatów ze względu na głosy uzyskane *ex aequo*, dokonuje się rozstrzygnięcia według precedencji²¹. Po czwartym nierozstrzygającym głosowaniu za wybranych uważa się najstarszych precedencją spośród tych, którzy otrzymali największą liczbę głosów w tym głosowaniu.
5. Niezwłocznie po wyborze przeprowadzający wybory zawiadamia prowincjała o wyniku wyborów.
6. Prowincjał zatwierdza wybór członków rady prowincjalnej lub zarządza przeprowadzenie powtórnych wyborów takiej liczby osób, jakiej wyboru nie zatwierdził.
7. W przypadku trzech niezatwierdzonych wyborów, mianuje niewybranych członków rady prowincjalnej.
8. Prowincjał może zatwierdzić lub unieważnić wybór członka rady prowincjalnej zgodnie z tym, co uzna za dobre dla Zakonu, nawet jeśli wybór został przeprowadzony zgodnie z normami prawa.
9. Po wyborze rady radni, w sposób przez siebie ustalony, wybierają spośród siebie pozostałych funkcyjnych. W pierwszej kolejności wybiera się zastępcę przewodniczącego.

Art. 48

Wybory uzupełniające do rady prowincjalnej

1. Jeżeli przewodniczący lub radny bez ważnych i usprawiedliwionych powodów nie uczestniczy w pracach rady przez okres pół roku, jego mandat wygasa. Wygaśnięcie mandatu rada stwierdza uchwałą podjętą zwykłą większością głosów w głosowaniu tajnym.

²¹ Zob. przyp. 17.

2. W wypadku powstania wakatu przewodniczącego lub radnego, w terminie najbliższych rekolekcji prowincji zwołuje się zjazd wyborczy i przeprowadza się wybory uzupełniające według zwykłej procedury. Nowo wybrany przewodniczący lub radny pełni funkcję do końca kadencji obecnej rady prowincjalnej.

Art. 49

Dokumentacja rady prowincjalnej

1. Rada prowincjalna prowadzi dokumentację, na którą składają się:
 - a) księga protokołów zawierająca protokoły z posiedzeń, podpisane przez przewodniczącego i sekretarza;
 - b) dokumentację finansowo-księgową;
 - c) katalog fraterni;
 - d) archiwum zbior korespondencji i innych dokumentów;
 - e) księga wydań z Zakonu;
 - f) księga obłóczyn i profesji prywatnych.
2. Wyżej wymienione dokumenty są własnością Prowincji Polskiej Zakonu Kaznodziejskiego.

ŚWIECCY ZAKONU KAZNODZIEJSKIEGO NA TERYTORIACH POWIERZONYCH APOSTOLSKIEJ TROSCE PROWINCJI POLSKIEJ

Art. 50

Tereny powierzone apostolskiej trosce Prowincji Polskiej

1. Fraternie, znajdujące się na terytoriach powierzonych apostolskiej trosce Prowincji Polskiej Zakonu Kaznodziejskiego, należą do tej prowincji. To samo dotyczy osób przyjętych prywatnie do Zakonu.
2. Prawem partykularnym dla świeckich na tych terytoriach jest niniejsze *Dyrektorium*.
3. Rada prowincjalna, organizując doroczne rekolekcje, zjazdy i inne wspólne przedsięwzięcia, zaprasza do udziału w nich wszystkich świeckich, należących do Prowincji Polskiej.

Art. 51

Wikariat prowincjalny

1. W przypadku powołania wikariatu prowincjalnego, wspólnota świeckich takiego wikariatu korzysta z autonomii.
2. Przepisy niniejszego dyrektorium stosuje się na terenie wikariatu odpowiednio.
3. Na terenie wikariatu, przewidziane w *Regule Świeckich Zakonu Kaznodziejskiego* oraz w niniejszym *Dyrektorium*:
 - a) kompetencje prowincjała wykonuje wikariusz prowincjalny;
 - b) kompetencje promotora prowincjalnego wykonuje promotor wikarialny ustanowiony przez wikariusza prowincjalnego;
 - c) kompetencje rady prowincjalnej wykonuje rada wikarialna, powołana przez przedstawicieli fraterni z terenu wikariatu;
 - d) kompetencje przewodniczącego rady prowincjalnej wykonuje przewodniczący rady wikarialnej.
4. Kompetencje wynikające z ust. 3 nie dotyczą zmian *Dyrektorium*, które dla swej ważności powinny być dokonywane w trybie art. 42 ust. 2 lit. j.
5. Świeckim prowincji spoza wikariatu prowincjalnego nie przysługuje ani czynne, ani bierne prawo wyborcze do rady wikarialnej.
6. Świeckim z terenu wikariatu prowincjalnego przysługuje czynne i bierne prawo wyborcze do rady prowincjalnej zgodnie z art. 45-48.
7. Rada prowincjalna i rada wikarialna z poszanowaniem wzajemnej autonomii, współdziałają w wypełnianiu swoich zadań, informując się wzajemnie o podejmowanych inicjatywach. W miarę możliwości i potrzeby podejmują też inicjatywy wspólne oraz koordynują ich realizację.

PRZEPISY KOŃCOWE

Art. 52

Prawo i dokumenty rządzące fraterniami

1. Ustawy i dokumenty, którymi rządzą się fraternie Świeckich Zakonu Kaznodziejskiego to:
 - a) *Reguła Świeckich Zakonu Kaznodziejskiego*;
 - b) *Deklaracje Generalne* generała Zakonu bądź kapituł generalnych odnoszące się do fraterni;
 - c) *Dyrektorium Świeckich Zakonu Kaznodziejskiego*;
 - d) *Ryt obłóczyn i profesji Świeckich Zakonu Kaznodziejskiego*;
 - e) dekrety generała i prowincjała odnoszące się do fraterni.

2. Zwyczaje każdej fraterni stanowią istotny element kształtowania tożsamości jej członków. Mogą one zostać spisane w odrębnym wewnętrznym dokumencie fraterni, który jednak nie jest aktem normatywnym.
3. Niniejsze Dyrektorium, jako akt wykonawczy do *Reguły i Deklaracji Generalnych*, należy interpretować w duchu tych dokumentów. Powyższe przepisy mają służyć rozwojowi życia wewnętrznego i pogłębieniu relacji świeckich członków Zakonu Kaznodziejskiego z Bogiem, z innymi członkami Kościoła i między sobą.
4. Od wszystkich decyzji i postanowień, z wyłączeniem art. 37 ust. 4, przysługuje prawo rekursu do władzy wyższej z zachowaniem hierarchii w terminie 14 dni od daty doręczenia.
5. Wszelkie formularze, wzory dokumentów i procedury obowiązujące w prowincji są opracowywane i zatwierdzane przez radę prowincjalną oraz udostępniane fraterniom do stosowania.